

LA BIBLIOTECA MUNICIPAL D'INCA ALS ANYS DE LA GUERRA CIVIL (1936-1939)

JUAN FERNÁNDEZ HERNÁNDEZ
ISABEL MARIA GONZÁLEZ BLANCO

Les informacions recopilades a les actes de l'Ajuntament d'Inca que estan relacionades amb la Biblioteca Municipal no són molt abundants. Malgrat tot, ens mostren un fet curiós: durant els mesos de República que s'inclouen dins aquest treball (des de gener fins a juliol de 1936), l'objecte d'interès de l'Ajuntament era la secció Infantil de la Biblioteca Municipal, ja que s'hi centren totes les referències recollides. Pel contrari, quan la Guerra Civil espanyola va començar, la Biblioteca Municipal en general ocupà aquest lloc principal des del primer moment de la contesa. No hi ha cap dubte que la filosofia que impregnà l'ideal polític de cada moment jugà un paper important en aquest canvi de focus d'interès.

La primera vegada que trobam un esment sobre la Biblioteca Infantil - el dia 24 d'abril de 1936 - se'ns dona a conèixer que, a proposta d'un dels regidors de l'Ajuntament, el Sr. Mateu, el Ple de l'Ajuntament havia acordat subscriure's amb 25 pessetes a la convocatòria oberta pels llibres d'aquest local, iniciada per l'Institut Elemental de Segona Ensenyança d'Inca.¹

Alguns mesos després, el dia 12 de Juny de 1936, es donà a conèixer una comunicació del director de l'Institut Elemental, en què donava compte dels llibres adquirits mitjançant la subscripció oberta per a la creació de la Biblioteca Infantil. El regidor Mateu, afirmà que aquesta biblioteca havia quedat instal·lada al local municipal i proposà (i s'acordà) donar les gràcies al claustre de l'Institut.²

Pocs dies abans de començar la Guerra Civil espanyola -el dia 10 de juliol de 1936- trobam la darrera referència a la Biblioteca Infantil a les actes de l'Ajuntament. En ella es

1 Vegeu: "Acta de las Sesiones del Ayuntamiento de Inca. Año 1936. Sesión del día 24 de Abril de 1936", a *Libro de Actas Ayuntamiento Pleno del 3-1-1936 a 30-12-1938*, manuscrita, p. 34, signada per L. Maicas (tinent batle), Rubert (regidor), Cabrer (regidor), Cabrer (regidor), Reus (regidor), Martínez (regidor), Figuerola (regidor), Mateu (regidor), Capó (regidor) i Siquier (secretari), sense catalogar, de l'Arxiu Municipal d'Inca (AMI).

2 Vegeu: "Acta de las Sesiones del Ayuntamiento de Inca. Año 1936. Sesión del día 12 de Junio de 1936", a *Libro de Actas Ayuntamiento Pleno del día 3-1-1936 a 30-12-1938*, manuscrita, p. 51, signada per Pedro P. Capó (batle), Mateu (regidor), Reus (regidor), Rubert (regidor) i Siquier (secretari), sense catalogar, de l'AMI.

notifica que, novament a proposta del regidor Sr. Mateu, s'havia acordat construir una pres-tatgeria per a la Biblioteca Infantil.³

No és fins l'any següent -el 24 de febrer de 1937- quan trobam la primera notícia sobre la Biblioteca Municipal, després del canvi de règim. Aquesta informació sorgí a causa de la dimissió presentada per la seva bibliotecària, María Rotger Solivellas, la qual va ésser substituïda per Catalina Rotger Solivellas, qui va acceptar el càrrec amb el mateix caràcter d'interinitat que havia tingut fins a aquell moment.⁴

Un any després -el dia 26 de gener de 1938- trobam una nova ressenya relativa a la Biblioteca Municipal. En aquesta ocasió se'ns comunica que el Ple de l'Ajuntament havia acordat adquirir diverses obres per a aquest local.⁵

Transcorregut mig any, a l'Acta del dia 15 de juny de 1938, s'informà que s'havia decidit efectuar les reparacions necessàries a l'edifici on estava instal·lada la Biblioteca Municipal, així com també a les persianes de les seves finestres⁶. Una setmana després -el 22 de juny- es ratificà la decisió de realitzar les esmentades reparacions i s'afegí el fet que es farien conforme a les indicacions de l'arquitecte⁷. I a l'Acta del dia 31 d'agost del mateix any apareix una nova menció a aquest tema, junt amb una altra informació de gran interès:

"El Sr. Figuerola interesó el arreglo del edificio de la Biblioteca, que es asunto urgente, toda vez que las aguas pluviales se filtran. El mismo Sr Figuerola trató de la conveniencia de hacer un nuevo espurgo de las obras de la Biblioteca, por existir algunas contrarias a los ideales del nuevo Movimiento Nacional"⁸.

El tema de les obres purgades és una clara mostra de les mesures que començà a prendre el Nuevo Movimiento Nacional en relació amb totes les possibles fonts d'informació

3 Vegeu: "Acta de las Sesiones del Ayuntamiento de Inca. Año 1936. Sesión del día 10 de Julio de 1936", a *Libro de Actas Ayuntamiento Pleno del 3-1-1936 a 30-12-1938*, manuscrita, p. 59, signada per Pedro p. Capó (batlle), B. Cabrer (regidor), L. Maicas (regidor), A. Mateu (regidor), B. Rubert (regidor) i J. Siquier (secretari), sense catalogar, de l'AMI.

4 Vegeu: "Acta de las Sesiones del Ayuntamiento de Inca. Año 1937. Sesión del día 24 de Febrero de 1937", a *Libro de Actas Ayuntamiento Pleno del 3-1-1936 a 30-12-1938*, manuscrita, p. 98, signada per Juan Erasmo Fluxá (batlle), B. Ferrer (gestor), B. Caldentey (gestor), A. Beltrán (gestor), A. Aguiló (gestor) i J. Siquier (secretari), sense catalogar, de l'AMI.

5 Vegeu: "Acta de las Sesiones del Ayuntamiento de Inca. Año 1938. Sesión del día 26 de Enero de 1938", a *Libro de Actas Ayuntamiento Pleno del 3-1-1936 a 30-12-1938*, manuscrita, p. 149, signada per Juan Erasmo Fluxá (batlle), Socias D. (gestor), Figuerola (gestor), Adrover (gestor), Busquets (gestor), Ramis (gestor) i Siquier (secretari), sense catalogar, de l'AMI.

6 Vegi: "Acta de las Sesiones del Ayuntamiento de Inca. Año 1938. Sesión de día 15 de Junio de 1938" a *Libro de Actas Ayuntamiento Pleno del 3-1-1936 a 30-12-1938*, manuscrita, p. 167, signada per Juan Erasmo (batlle), Socias D. (gestor), Figuerola (gestor), Adrover (gestor), Busquets (gestor), Ramis (gestor) i Siquier (secretari), sense catalogar, de l'AMI.

7 Vegeu: "Acta de las Sesiones del Ayuntamiento de Inca. Año 1938. Sesión del día 22 de Junio de 1938", a *Libro de Actas Ayuntamiento Pleno del 3-1-1936 a 30-12-1938*, manuscrita, p. 168, signada per Juan Erasmo Fluxá (batlle), Socias D. (gestor), Figuerola (gestor), Adrover (gestor), Busquets (gestor), Ramis (gestor) i Siquier (secretari), sense catalogar, de l'AMI.

8 Vegeu: "Acta de las Sesiones del Ayuntamiento de Inca. Año 1938. Sesión del día 31 de Agosto de 1938", a *Libro de Actas Ayuntamiento Pleno del 3-1-1936 a 30-12-1938*, manuscrita, p. 178, signada per Lorenzo Fluxá (batlle), Socias D. (gestor), Socias A. (gestor), Erasmo (gestor), Figuerola (gestor), Beltrán (gestor), Busquets (gestor), Alcina (gestor), Ramis (gestor), Mir (gestor) i Siquier (secretari), sense catalogar, de l'AMI.

que comunicuessin als ciutadans idees contràries als ideals polítics imperants, de manera que el poguessin posar en perill.

Més tard, el dia 14 d'octubre de 1938, passà a ser centre d'interès la qüestió de l'adquisició d'alguns llibres per a la Biblioteca Municipal, a proposta del gestor Figuerola, "acordando que la Comisión de Cultura los indique".⁹

La darrera notícia sobre la Biblioteca Municipal que trobam dins el període de temps que recull aquest treball i de la qual tenim constància apareix a l'Acta del dia 9 d'agost de 1939. En aquesta, se'ns informa de la decisió presa pel Ple de l'Ajuntament d'estudiar la manera de traslladar la Biblioteca Municipal al local de Sant Domingo, "... para lo cual se habilitará una de las salas del instituto".¹⁰

9 Vegeu: "Acta de las Sesiones del Ayuntamiento de Inca. Año 1938. Sesión del día 14 de Octubre de 1938", a *Libro de Actas Ayuntamiento Pleno del 3-1-1936 a 30-12-1938*, manuscrita, p. 185, signada per Lorenzo Fluxá (batlle), Erasmo (gestor), Figuerola (gestor), Busquets (gestor), Beltrán (gestor), Alcina (gestor), Ramis (gestor), Mir (gestor) i Siquier (secretari), sense catalogar, de l'AMI.

10 Vegeu: "Acta de las Sesiones del Ayuntamiento de Inca. Año 1939. Sesión del día 9 de Agosto de 1939", a *Libro de Actas Ayuntamiento Pleno del 4-1-1939 a 29-12-1943*, mecanografiada, sense numerar, signada per Lorenzo Fluxá (alcalde), Erasmo (gestor), Fullana (gestor), Beltrán (gestor), Busquets (gestor), Alcina (gestor) i Siquier (secretari), sense catalogar, de l'AMI.